

Sbírka zákonů republiky Československé

Částka 49.

Vydána dne 2. července 1949.

Cena Kčs 4.20.

O B S A H:

(166.—171.) 166. Zákon o sídle správního soudu. — 167. Zákon o stálých přísežných znalcích a tlumočnících. — 168. Zákon o konečné úpravě vnitřního státního dluhu a některých jiných dluhů z doby do 31. prosince 1945. — 169. Zákon o vojenských újezdech. — 170. Nařízení o přechodné úpravě působnosti v oboru státního pensijního (provisního) a úrazového zaopatření. — 171. Nařízení, jímž se vydávají předpisy o služební přísaze, o zkušební době, o propuštění v této době a o povolení k uzavírání sňatků příslušníků Sboru národní bezpečnosti.

166.

Zákon

ze dne 11. května 1949

o sídle správního soudu.

Národní shromáždění republiky Československé usneslo se na tomto zákoně:

§ 1.

Za sídlo správního soudu (§ 137, odst. 1 ústavy) se stanoví Bratislava.

§ 2.

Pro správní soud platí až do nové úpravy zákon ze dne 16. června 1937, č. 184 Sb., o nejvyšším správním soudě.

§ 3.

Tento zákon nabývá účinnosti dnem vyhlášení; provedou jej všichni členové vlády.

Gottwald v r.

Dr. John v. r.

Zápotocký v. r.

Široký v. r.

Fierlinger v. r.

Dr. Ševčík v. r.,

též za ministra

Dr. Šrobára

Dr. Dolanský v. r.

Dr. Clementis v. r.

arm. gen. Svoboda v. r.

Dr. Gregor v. r.

Nosek v. r.

Kabeš v. r.

Dr. Nejedlý v. r.

Dr. Čepička v. r.

Kopecký v. r.

Kliment v. r.

Đuriš v. r.

Krajčír v. r.

Petr v. r.

Dr. Ing. Šlechta v. r.

Dr. Neuman v. r.

Erban v. r.

Plojhar v. r.

Ing. Jankovcová v. r.

167.

Zákon

ze dne 16. června 1949

o stálých přísežných znalcích a tlumočnících.

Národní shromáždění republiky Československé usneslo se na tomto zákoně:

Část první.

Ustanovení obecná.

Ustanovování.

§ 1.

(1) Stálého přísežného znalce nebo stálého přísežného tlumočnicka (v této části dále jen „znalec“) ustanovuje na žádost nebo z moci úřední krajský soud, v jehož obvodě má znalec bydliště.

(2) Na ustanovení znalcem není právního nároku.

(3) Byl-li znalec ustanoven z moci úřední, musí úřad přijmout.

§ 2.

(1) Znalcem může být ustanoven, kdo:

- je československým občanem,
- je občansky bezúhonný, státně spolehlivý a oddán myšlenkám lidově demokratického zřízení,
- vykazuje potřebné znalosti a zkušenosti a je s to úřad znalce náležitě vykonávat.

(2) Ministerstvo spravedlnosti může z důvodů hodných zvláštního zřetele prominout podmínku československého občanství.

§ 3.

Počet znalců.

Počet znalců se řídí místní potřebou. Krajský soud posoudí podle svého uvážení, zda potřebného počtu bylo dosaženo; při tom dbá, aby tu byl dostatek znalců z každého oboru, z něhož soudy znalce přibírají.

§ 4.

Seznam znalců.

Krajský soud vede pro všechny soudy svého obvodu seznam znalců, které ustanovil (dále jen „seznam“).

§ 5.

Přísaha znalců.

(1) Znalec vykoná před nastoupením úřadu do rukou předsedy soudu nebo soudce jím určeného tuto přísahu:

„Přisahám na svou čest a svědomí, že budu věren Československé republice a jejímu lidově demokratickému zřízení, že budu zachovávat zákony a nařízení a svůj úřad plnit nestranně podle svého nejlepšího vědomí, svědomí a odborného vědění, že ve věcech mně svěřených budu zachovávat tajemství a při veškerém svém jednání budu mít vždy na zřeteli zájmy a prospěch republiky a jejího lidu.“

Tak přísahám.“

(2) Bydlí-li znalec mimo obvod okresního soudu, který je v sídle krajského soudu, může přísahu vykonat u okresního soudu svého bydliště.

§ 6.

Dekret a zápis do seznamu.

(1) Po složení přísahy se znalci vydá ustanovovací dekret, na němž se vyznačí doba a místo jejího složení.

(2) Jakmile byl znalci dekret vydán, zapíše krajský soud znalce do seznamu.

Výkon úřadu.

§ 7.

(1) Znalec je oprávněn vykonávat svůj úřad na celém území státu.

(2) Na žádost úřadů a orgánů veřejné správy nebo stran může být znalec činný i mimo soudní řízení.

§ 8.

O vyloučení a odmítnutí znalce platí předpisy o vyloučení a odmítnutí soudců. Jinak může znalec odepřít výkon úřadu jen v případech, v kterých je svědek zproštěn svědecké povinnosti.

§ 9.

Znalec je povinen vést deník, v němž zapisuje všechny znalecké úkony podle předmětu a s udáním; pro koho, kdy a za jakou odměnu byl úkon proveden.

§ 10.

Při písemném výkonu svého úřadu užívá znalec kulaté pečeti. Pečeť obsahuje malý státní znak, jméno, příjmení a bydliště znalce, jakož i obor, pro který byl ustanoven.

§ 11.

Příležitostný znalec.

Není-li pro některý obor v obvodě soudu znalce nebo nemůže-li znalec svůj úřad vykonat, přibere soud znalce z jiného soudního obvodu. Bylo-li by to spojeno s nepoměrnými náklady nebo nesnese-li věc odkladu, zejména jde-li o věc národního pojištění, může soud podle svého uvážení přibrať k znaleckému úkonu i jinou osobu, která má potřebné znalosti; ustanovení o znalcích platí pak přiměřeně.

§ 12.

Znalečné.

(1) Znalec má nárok na náhradu hotových výloh spojených se znaleckým úkonem a na přiměřenou odměnu (znalečné).

(2) Při stanovení odměny se přihlídně k všem okolnostem případu a k povaze odborných znalostí, jež zkoumání znalcovy předpokládalo.

(3) Podrobné předpisy k provedení odstavců 1 a 2 a sazby odměn vydá vláda nařízením; než se tak stane, platí, po případech jsou použitelné, dosavadní předpisy a sazby.

Dozor a kárná moc.

§ 13.

Znalec je podroben dozoru a kárné moci krajského soudu, kterým byl ustanoven. Tím není dotčeno právo soudu ukládat znalci tresty podle předpisů o soudním řízení.

§ 14.

(1) Znalec se dopouští kárného provinění, jestliže vědomě nebo z nedbalosti porušil povinnosti uložené mu přísahou a úřadem.

(2) Trestnost kárného provinění zanikne, uplyne-li od jeho spáchání jeden rok. Zakládá-li jednání, které je předmětem kárného řízení, skutkovou podstatu soudně trestného činu, nepromlčí se provinění dříve, než nastane promlčení podle trestních předpisů. O přerušení

a stavení promlčení platí předpisy o přerušení a stavení promlčení soudně trestných pře-
stupků.

§ 15.

Kárné tresty jsou výstraha, písemné poká-
rání, pokuta do 50.000 Kčs a zbavení úřadu.
Pokuta a zbavení úřadu mohou být vysloveny
zároveň.

§ 16.

(1) Před rozhodnutím musí být znaleci po-
drobně oznámeno, z čeho je obviněn, a musí být
o tom slyšen.

(2) Do rozhodnutí, kterým byla uložena po-
kuta vyšší než 1.000 Kčs nebo vysloveno zba-
vení úřadu, může znalec do 15 dnů ode dne do-
ručení podat u krajského soudu stížnost
k ministerstvu spravedlnosti.

§ 17.

Pokuty se vymáhají soudní exekucí a odvá-
díjí do státní pokladny.

§ 18.

Škrtnutí ze seznamu.

- (1) Krajský soud škrtně znalce ze seznamu:
- odpadne-li některá z podmínek pro jeho ustanovení nebo zjistí-li se dodatečně, že nebyla splněna;
  - byl-li znalec pro kárný přestupek pravo-
mocným rozhodnutím zbaven úřadu podle
§ 15;
  - nemá-li už bydliště v jeho obvodě.

(2) Znalec může být ze seznamu škrtnut,
prohlásí-li, že se vzdává úřadu.

(3) Byl-li znalec škrtnut podle odstavce 1,
písm. a), může do 15 dnů ode dne doručení
rozhodnutí podat u krajského soudu stížnost
k ministerstvu spravedlnosti.

Ř í z e n í.

§ 19.

(1) Krajský soud vykoná každého pátého
roku šetření o tom, zda jsou u znalců i nadále
splněny podmínky pro jejich ustanovení nebo
zda není i jinak třeba znalce škrtnout ze se-
znamu (§ 18).

(2) Podle výsledku tohoto šetření zařídí
krajský soud čeho třeba, aby seznam byl uve-
den v soulad se skutečným stavem a podle
potřeby doplněn.

§ 20.

Před rozhodnutím vykoná krajský soud
potřebná šetření a jde-li o ustanovení znalce,
vyzve též krajský národní výbor, jednotnou

odborovou organizaci, příslušnou zájmovou
korporaci nebo organizaci, u znalce z oboru ná-
rodního pojištění i Ústřední národní pojišťov-
nu, aby se vyjádřily ve lhůtě, kterou k tomu
zároveň určí; nedejde-li takové vyjádření
včas, může soud rozhodnout bez něho.

§ 21.

Ve věcech upravených tímto zákonem vyko-
nává pravomoc krajského soudu jeho před-
seda; nestanoví-li zákon jinak, není proti jeho
rozhodnutí opravného prostředku.

Část druhá.

Zvláštní ustanovení pro stálé
přísežné tlumočníky.

§ 22.

(1) Překlad písemnosti z cizí nebo do cizí
řeči pořídí stálý přísežný tlumočník (v této
části dále jen „tlumočník“) na písemnosti
samé nebo spojí překlad s písemností tak, aby
neoddělitelnost překladu od přeložené písem-
nosti byla zabezpečena.

(2) Jde-li o písemnost, kterou s překladem
spojit nelze (sbírky zákonů, části vázaných
knih, a pod.), spojí se s překladem její ověřený
opis.

§ 23.

(1) Tlumočník ověří překlad připojením do-
ložky. Doložka musí obsahovat:

- řadové číslo deníku (§ 9),
- data úředního opatření, jímž byl tlumočník
ustanoven (§ 1), odkaz na složenou přísahu
(§ 5) a prohlášení, že překlad úplně sou-
hlásí s přeloženou písemností,
- datum, kdy byl překlad pořízen,
- účetované znalečné s odkazy na příslušné
položky sazby,
- podpis a pečeť tlumočníka.

(2) Došlo-li v překladu ke škrtnům nebo jina-
kým opravám, třeba na to v doložce upozornit;
škrtnutá slova musí zůstat čitelná.

(3) Doložka musí být napsána v znění
českém nebo slovenském; lze k ní připojit do-
ložku stejného obsahu v řeči, z které nebo do
které byl překlad pořízen.

(4) Doložka požívá veřejné víry.

§ 24.

Krajský soud může, je-li to místními poměry
odůvodněno, zmocnit tlumočníka, aby ověřoval
správnost opisů listin sepsaných v cizí řeči,
jejímž tlumočníkem byl ustanoven. O takovém

ověření platí přiměřeně předpisy o ověření opisů listin soudem.

§ 25.

Pokud podle platných mezinárodních smluv nebo jiných předpisů je třeba, aby podpis tlumočnickův byl ověřen, a není-li v takovém případě stanoven postup jiný, provede toto ověření krajský soud, jímž byl tlumočnick ustanoven. Tím není dotčena nutnost dalšího ověření vyššími úřady nebo orgány.

Část třetí.

Ustanovení přechodná a závěrečná.

§ 26.

(1) Seznam podle § 4 nahrazuje všechny seznamy znalců a tlumočnicků dosud u soudů vedené.

(2) Osoby, které jsou zapsány v některém z dosavadních seznamů znalců nebo tlumočnicků, se do seznamu vedeného podle tohoto zákona převedou, jsou-li pro to splněny podmínky podle tohoto zákona a požádají-li o to do jednoho měsíce ode dne jeho vyhlášení; taková žádost nepodléhá poplatku a rozhodnutí o ní nepodléhá ani dávce za úřední úkon ve věcech správních. Do dne doručení rozhodnutí o podané žádosti mohou tyto osoby svůj úřad vykonávat.

§ 27.

(1) Zrušuje se platnost, po případě použitelnost, všech předpisů, které odporují ustanovením tohoto zákona, zejména

- a) dvorského dekretu ze dne 22. prosince 1835, č. 109 sb. z. s., o soudních tlumočnících;
- b) nařízení č. 58.600/1916 I. M., o soudních tlumočnících;
- c) ustanovení § 25 vládního nařízení ze dne 10. července 1931, č. 115 Sb., o výběru a úhrnné odměně správců konkursní podstaty, vyrovnacích správců a znalců v řízení konkursním a vyrovnacím;
- d) ustanovení §§ 1 až 10 vládního nařízení ze dne 23. června 1933, č. 100 Sb., kterým se vydávají předpisy o odhadu nemovitostí v řízení exekucním (odhadní řád);
- e) vládního nařízení ze dne 13. července 1939, č. 269 Sb., o seznamech stálých soudních znalců.

(2) Zrušuje se též ustanovení § 16 zákona ze dne 13. února 1947, č. 15 Sb., o stíhání černého obchodu a podobných pletich.

§ 28.

Účinnost a provedení.

Tento zákon nabývá účinnosti dnem vyhlášení; provede jej ministr spravedlnosti v dohodě se zúčastněnými členy vlády.

Gottwald v. r.

Dr. John v. r.

Zápotocký v. r.

Dr. Čepička v. r.

168.

Zákon

ze dne 16. června 1949

o konečné úpravě vnitřního státního dluhu a některých jiných dluhů z doby do 31. prosince 1945.

Národní shromáždění republiky Československé usneslo se na tomto zákoně:

Část první.

Úprava vnitřního státního dluhu z doby do 31. prosince 1945.

Oddíl I.

Vydání konversních půjček.

§ 1.

(1) Za účelem konverse vnitřního státního dluhu československého z doby do 31. prosince 1945, čítajíc v to i tak zvaný dluh protektorátní a slovenský a jiné státem později převzate dluhy z této doby, vyjímajíc však krátkodobé dluhy uvedené v §§ 15 až 16 a dluhy úročené níže než 3%, (§§ 5 až 11, dále jen „staré dluhopisy“) a ve výši potřebné k této konversi budou vydány tyto konversní půjčky:

- a) sjednocená státní půjčka ve 4 emisích (§§ 2 a 3),
- b) 3% státní půjčka umořitelná v letech 1960 až 1989 (§ 4).

(2) Konversní půjčky uvedené v odstavci 1 budou, po případě mohou býti vydány také za účelem výkupu některých zahraničních půjček, které jsou ve vlastnictví devisových tuzemců (§§ 17 až 19), jakož i za účelem vypořádání některých jiných dluhů (§ 20), a to až do výše potřebné k tomuto výkupu nebo vypořádání.

(3) Sjednocená státní půjčka může být vydána také ke konverzi dluhů státem převzatých za účinnosti tohoto zákona, jakož i k provedení úvěrových zmocnění daných jinými zákony ve všech případech, ve kterých mají být vydanými dluhopisy vyrovnány dluhy z doby do 31. prosince 1945. Stanoví-li prováděné úvěrové zmocnění, že vydané dluhopisy mají znít na jméno, mají být převoditelné jen za určitých podmínek nebo vázané jinakým způsobem, nahrazuje se tato vázanost povinnou úschovou sjednocené státní půjčky podle § 3.

§ 2.

(1) Sjednocená státní půjčka bude vydána ve dvou emisích zúročitelných 3½% a ve dvou emisích zúročitelných 3%, a to v dluhopisech na doručitele po 1.000, 5.000, 10.000, 50.000, 100.000 a 1.000.000 Kčs.

(2) Úroky ze sjednocené státní půjčky se budou vypláceti jednou ročně pozadu, a to u

- a) 3½% sjednocené státní půjčky emise A dne 16. února, po prvé dne 16. února 1950,
- b) 3½% sjednocené státní půjčky emise B dne 16. listopadu, po prvé dne 16. listopadu 1950,
- c) 3% sjednocené státní půjčky emise A dne 16. března, po prvé dne 16. března 1950,
- d) 3% sjednocené státní půjčky emise B dne 16. srpna, po prvé dne 16. srpna 1950.

(3) Sjednocená státní půjčka bude umořována, pokud stačí prostředky k tomu účelu určené, volným nákupem. Ministr financí může neumořenou část kterékoliv emise sjednocené státní půjčky kdykoliv splatiti zcela nebo částečně po tříměsíční výpovědi; při splacení částečném určí se vypovězené dluhopisy slosováním.

§ 3.

(1) Pokud ministerstvo financí nestanoví vyhláškou v Úředním listě jinak, uloží se dluhopisy sjednocené státní půjčky na vlastníkově jméno do povinné úschovy u Poštovní spořitelny, národního podniku (dále jen „Poštovní spořitelna“), jakožto povinného depositního ústředí pro tyto emise, a to buď přímo nebo prostřednictvím některého peněžního ústavu.

(2) Po dobu trvání povinné úschovy smí být s dluhopisy sjednocené státní půjčky nakládáno jen v mezích, které stanoví ministerstvo financí směrnicemi vyhlášenými v Úředním listě. Převody mezi živými jsou zpravidla přípustné jen po uvolnění, které bude podle těchto směrnic povolovat Poštovní spořitelna.

(3) Uvolněné dluhopisy sjednocené státní půjčky, pokud nedojde zároveň s uvolněním

k jejich umoření volným nákupem z prostředků k tomu účelu určených, se vymění za dluhopisy 3% státní půjčky umořitelné v letech 1960 až 1989, po případě jiné státní půjčky, kterou určí ministerstvo financí. Ministerstvo financí stanoví též výměnný kurs.

(4) Povinná úschova dluhopisů sjednocené státní půjčky nahrazuje ve všech směrech vázanost, které podléhaly staré dluhopisy podle dekretu presidenta republiky ze dne 20. října 1945, č. 95 Sb., o přihlášení vkladů a jiných peněžních pohledávek u peněžních ústavů, jakož i životních pojištění a cenných papírů.

§ 4.

(1) 3% státní půjčka umořitelná v letech 1960 až 1989 bude vydána v dluhopisech na doručitele po 1.000, 5.000, 10.000, 50.000, 100.000 a 1.000.000 Kčs.

(2) Úroky ze 3% státní půjčky umořitelné v letech 1960 až 1989 se budou vypláceti jednou ročně pozadu vždy dne 16. května, po prvé dne 16. května 1950.

(3) 3% státní půjčka umořitelná v letech 1960 až 1989 bude umořena podle umořovacího plánu, vypracovaného na základě přibližně stejných ročních anuit, a to podle volby finanční správy buď volným nákupem, nikoli však nad jmenovitou hodnotu, nebo slosováním. Slosování, pokud k němu dojde, bude se konati vždy v březnu; slosovaný kapitál bude vyplacen vždy dne 16. května.

Oddíl II.

Konverse na sjednocenou státní půjčku.

§ 5.

Na 3½% sjednocenou státní půjčku emise A budou konvertovány

- a) 4½% unifikační půjčka emise A s kupony 15. února a 15. srpna,
- b) 4½% půjčka obrany státu s kupony 15. dubna a 15. října,
- c) neemisní dluhy státu a státních fondů z doby před okupací,
- d) 4½% půjčka na jméno umořitelná do roku 1987 (regresní) s úroky ke dni 15. února a 15. srpna,
- e) 4½% a 3½% půjčka hospodářské obrody Slovenska z roku 1939 s kupony 15. dubna a 15. října,
- f) 4½% státní konverzní půjčka s kupony 16. února a 16. srpna (slovenská),
- g) 5% moravská zemská půjčka z roku 1917 s kupony 1. ledna a 1. července,

- h) 6% půjčka města Bratislavy z roku 1920 s kupony 1. února a 1. srpna.

§ 6.

Na 3½% sjednocenou státní půjčku emise B budou konvertovány

- a) 4½% unifikační půjčka emise B s kupony 15. května a 15. listopadu,
 b) 3¾% unifikační půjčka s kupony 15. dubna a 15. října,
 c) 3½% pokladniční poukázky ze dne 16. ledna 1943 splatné 16. července 1962 (§ 13 vládního nařízení ze dne 5. října 1942, č. 348 Sb., o převzetí a konečné úpravě bývalého vnitřního státního dluhu československého) s kupony 16. ledna a 16. července,
 d) 4½% umořitelné dluhopisy (stavební regres na Slovensku) s úroky ke dni 1. června a 1. prosince,
 e) 3½% státní pokladniční poukázky ze dne 1. října 1941 splatné 1. října 1946 s kupony 1. dubna a 1. října (slovenské),
 f) neemisní dluhy slovenské, které ministerstvo financí určí ve vyhlášce v Úředním listě,
 g) 4% konversní půjčka hlavního města Prahy z roku 1942 s kupony 1. května a 1. listopadu,
 h) komunální dlužní úpisy různých emisí (včetně bankovních dlužních úpisů bývalé Ústřední banky československých spořitelen), které se nyní úrokují 3½%.

§ 7.

Na 3% sjednocenou státní půjčku emise A budou konvertovány

- a) 3% unifikační půjčka umořitelná s kupony 15. března a 15. září,
 b) 3% půjčka obrany státu s kupony 15. dubna a 15. října,
 c) 3½% pokladniční poukázky ze dne 16. března 1941 splatné 16. března 1956 s kupony 16. března a 16. září,
 d) 3¾% unifikační půjčka vydaná v době nevolnosti s kupony 15. dubna a 15. října,
 e) 3¾% půjčka z roku 1941 a 1942 umořitelná v letech 1943 až 1991 s kupony 16. ledna a 16. července,
 f) 3½% pokladniční poukázky ze dne 16. července 1942 splatné 16. července 1962 s kupony 16. ledna a 16. července,
 g) 3½% pokladniční poukázky z roku 1945 splatné dne 16. července 1966 s kupony 16. ledna a 16. července,

- h) 3% státní konversní půjčka s kupony 16. února a 16. srpna (slovenská),
 ch) 4½% státní investiční půjčka s kupony 16. května a 16. listopadu (slovenská),
 i) 4½% třetí státní půjčka s kupony 16. března a 16. září (slovenská),
 j) 4½% čtvrtá státní půjčka s kupony 2. května a 2. listopadu (slovenská),
 k) 3% pokladniční poukázky ze dne 16. srpna 1945 splatné 16. srpna 1967 s kuponem 16. srpna,
 l) 3% státní pokladniční poukázky (slovenské) z roku 1945 s kupony 1. června a 1. prosince,
 m) dluhopisy bývalého Zvláštního fondu pro zmírnění ztrát povstalých z poválečných poměrů s kupony 2. ledna a 1. července,
 n) dluhopisy bývalého Všeobecného fondu peněžních ústavů v republice československé, jakož i závazky bývalého Pomocného fondu peněžních ústavů, na něž dosud nebyly vydány dluhopisy.

§ 8.

Na 3% sjednocenou státní půjčku emise B budou konvertovány

- a) 3% unifikační renta s kupony 15. června a 15. prosince,
 b) 3½% pokladniční poukázky ze dne 16. března a 16. září 1943 splatné dne 16. března 1963 s kupony 16. března a 16. září,
 c) 3½% půjčka t. zv. likviditní vydaná v letech 1943 až 1945 a splatná v letech 1953 až 1977 s úroky ke dni 16. června a 16. prosince,
 d) 3½% pokladniční poukázky ze dne 16. června, 6. listopadu a 16. prosince 1944 splatné 16. června 1964 s kupony 16. června a 16. prosince,
 e) 3½% t. zv. exportní pokladniční poukázky ze dne 1. dubna 1941 splatné 1. dubna 1951 s kupony 1. dubna a 1. října (slovenské),
 f) 3% státní pokladniční poukázky ze dne 1. února 1944 splatné 16. ledna 1949 s kupony 16. ledna a 16. července (slovenské),
 g) 3% státní pokladniční poukázky ze dne 11. ledna 1945 splatné 16. prosince 1949 s kupony 16. června a 16. prosince (slovenské),
 h) 3% státní pokladniční poukázky ze dne 5. prosince 1942 splatné 16. prosince 1944 s kupony 16. června a 16. prosince (slovenské),

- ch) neemisní dluhy slovenské, které ministerstvo financí určí ve vyhlášece v Úředním listě,
- i) 4% půjčka hlavního města Prahy z r. 1919 s kupony 1. dubna a 1. října,
  - j) 4% půjčka zemského hlavního města Brna z roku 1942 s kupony 1. března a 1. září,
  - k) 4% půjčka města Bratislavy z roku 1910 s kupony 1. června a 1. prosince,
  - l) 4% vnitřní investiční půjčka města Třeště (tři emise) s kupony 1. ledna a 1. července, po případě 1. února a 1. srpna,
- m) komunální dlužní úpisy různých emisí (včetně bankovních dlužních úpisů bývalé Ústřední banky československých spořitelen), které se nyní úrokují 3%.

Oddíl III.

Konverse na 3% státní půjčku umořitelnou v letech 1960 až 1989.

§ 9.

(1) Vlastníci starých dluhopisů, kteří jich nabyli koupí po 1. lednu 1946 se souhlasem ministerstva financí podle § 19, odst. 2 dekretu č. 95/1945 Sb., mají nárok na to, aby jim byly při konversi místo dluhopisů sjednocené státní půjčky vydány dluhopisy (volné) 3% státní půjčky umořitelné v letech 1960 až 1989.

(2) Nárok podle odstavce 1 nutno uplatniti ve lhůtě jednoho měsíce ode dne vyhlášení tohoto zákona u úschovny, u které jsou staré dluhopisy uloženy nebo vedeny na účtě. Nabyli-li vlastníci starých dluhopisů za cenu, která byla nižší než jmenovitá hodnota, jest povinen doplatiti rozdíl mezi jmenovitou hodnotou 3% státní půjčky umořitelné v letech 1960 až 1989 a nabývací cenou. Rozdíl se použije ke snížení státního dluhu.

§ 10.

3% státní půjčka umořitelná v letech 1960 až 1989 může býti místo sjednocené státní půjčky vydávána také za staré dluhopisy, na které se vztahují ustanovení § 14, odst. 2 a 3 dekretu č. 95/1945 Sb. Podrobnosti stanoví ministerstvo financí vyhláškou v Úředním listě, při čemž může zejména stanoviti, že se dluhopisy 3% státní umořitelné půjčky takto vydané označí zvláštním znamením odlišujícím je od ostatních dluhopisů této půjčky.

§ 11.

(1) Za dluhopisy, které pro nesplnění přihlašovacích povinností propadly ve prospěch státu

podle § 18, odst. 1 dekretu č. 95/1945 Sb., nebyly však odvedeny na účet propadlých cenových papírů, vydají se Likvidačnímu fondu měnovému při konversi místo dluhopisů sjednocené státní půjčky dluhopisy 3% státní půjčky umořitelné v letech 1960 až 1989, a to po odečtení náhrad přiznaných bývalým vlastníkům a uznaných nároků třetích osob podle § 18, odst. 2 a 3 dekretu č. 95/1945 Sb.

(2) Až do doby, než se zjistí s konečnou platností výše nepřihlášených dluhopisů a výše náhrad přiznaných bývalým vlastníkům a uznaných nároků třetích osob, může býti Likvidačnímu fondu měnovému poskytnuta přiměřená záloha.

Oddíl IV.

Společná ustanovení o konversi.

§ 12.

Konversi podle předcházejících ustanovení provedou z moci úřední podle pokynů ministerstva financí:

- a) pokud jde o dluhopisy přihlášené a uložené do úschovy podle dekretu č. 95/1945 Sb.:

ředitelství státního dluhu v Praze (státní pokladna pro Slovensko v Bratislavě) spolu s Poštovní spořitelnou a s ostatními úschovnamí (§ 13 a § 14, odst. 1 dekretu č. 95/1945 Sb.), po případě spolu s místně příslušným zastupitelským úřadem v cizině nebo ústavem jím určeným (§ 14, odst. 2 a 3 dekretu č. 95/1945 Sb.);

- b) pokud jde o dluhopisy vinkulované nebo na jméno znějící (§ 12, odst. 3 dekretu č. 95/1945 Sb.) nebo pokud jde o dluhy neemisní:

ředitelství státního dluhu v Praze, na Slovensku pověřenectvo financí;

- c) pokud jde o dluhopisy nepřihlášené a propadlé (§ 18, odst. 1 dekretu č. 95/1945 Sb.), nehledíc k tomu, zda jsou u úschoven (§ 16, odst. 5 dekretu č. 95/1945 Sb.) nebo zda místo jejich uložení jest neznámo:

ředitelství státního dluhu v Praze (státní pokladna pro Slovensko v Bratislavě).

§ 13.

(1) Konverse se provede ke dni, od kterého počínají běžeti úroky ze sjednocené státní půjčky (ke dni 16. února nebo 16. listopadu nebo 16. března nebo 16. srpna 1949), po případě úroky z 3% státní půjčky umořitelné (ke dni 16. května 1949), a to podle toho, který druh státní půjčky se při konversi vydá.

(2) Do dne, ke kterému se provede konverse, vyúčtují a vyplatí se hotově, vyjímajíc konversi podle § 11, dosud nevyplacené úroky ze starých dluhopisů, a to nejvýše sazbou 3½%. Přitom se období 14 až 16 dnů počítá vždy za půl měsíce.

(3) Dnem, ke kterému se provede konverse, se končí úrokování starých dluhopisů. Jejich vlastníci nemohou z nich uplatňovati jiných nároků než nárok na konversi za podmínek stanovených tímto zákonem.

§ 14.

(1) Konverse starých dluhopisů na dluhopisy sjednocené státní půjčky, po případě 3% státní půjčky umořitelné v letech 1960 až 1989, se provede v poměru 100 : 100 jmenovité hodnoty.

(2) Přejímací hodnota starých dluhopisů se zaokrouhlí vždy dolů na částku dělitelnou tisícem. Zbytky se vyplatí hotově v kursu, který stanoví ministerstvo financí vyhláškou v Úředním listě. Obdobně se hotově vyplatí zlomkové dluhopisy 3% a 4½% státní konverzní půjčky (slovenské), jakož i dluhopisy nižší jmenovité hodnoty než 1000 Kčs, pokud je nelze sloučiti na tuto výši.

(3) Pokud prostředky na výplaty v hotovosti podle odstavce 2 nejsou zajištěny státním rozpočtem, může je ministr financí opatřiti úvěrovými operacemi.

Oddíl V.

Úprava státních krátkodobých dluhů.

§ 15.

(1) Tříměsíční státní pokladniční bony a tříměsíční státní pokladniční poukázky se při první splatnosti, následující po dni vyhlášení tohoto zákona, vymění za státní pokladniční bony, po případě státní pokladniční poukázky, téhož druhu, splatné o tři měsíce později a opatřené třemi prolongačními kupony.

(2) Odstrížením prolongačního kuponu, na jehož předložení bude vyplacen tříměsíční úrok, odloží se splatnost státního pokladničního bonu, po případě státní pokladniční poukázky o další tři měsíce. Vlastník může však při každé splatnosti požadovati také vyplacení jistiny.

(3) Ministerstvo financí může úrokovou sazbu a doby splatnosti státních pokladničních bonů a státních pokladničních poukázek vydaných podle ustanovení odstavce 1 upravit při kterékoliv jejich příští splatnosti jinak než dosud.

§ 16.

(1) Přečodná zápůjčka státu u Poštovní spořitelny v Praze uzavřená 28. prosince 1945 ve výši 1.200.000.000 Kčs, dluh státu v běžném účtě u jejího oblastního ústavu v Bratislavě ve výši 120.000.000 Kčs a státní pokladniční směnky (slovenské) ve výši 685.500.000 Kčs se splatí tříměsíčními státními pokladničními poukázkami, které ministr financí k tomu účelu nově vydá.

(2) O tříměsíčních státních pokladničních poukázkách vydaných podle odstavce 1 platí obdobně ustanovení § 15 o státních pokladničních poukázkách tam uvedených.

Část druhá.

Výkup některých zahraničních půjček, které jsou ve vlastnictví devísových tuzemců.

§ 17.

(1) Ministr financí se zmocňuje, aby nuceně vykoupil za dluhopisy sjednocené státní půjčky dluhopisy

4% rakouské zlaté renty,

4½% rakouské státní pokladniční poukázky z r. 1914,

3% prioritní dluhopisy Privilegované rakousko-uherské společnosti státních drah staré i doplňovací sítě, a

4% prioritní dluhopisy Privilegované rakousko-uherské společnosti státních drah z roku 1900,

jejichž dluhová služba je soustředěna u Společné pokladny v Paříži (Caisse commune des porteurs des dettes publiques autrichienne et hongroise émises avant la guerre), pokud jsou ve vlastnictví devísových tuzemců ve smyslu § 2 zákona ze dne 11. dubna 1946, č. 92 Sb., o vázaném devísovém hospodářství.

(2) Použije-li ministr financí zmocnění podle odstavce 1, jsou vlastníci dluhopisů tam uvedených povinni dáti si je vykoupiti. Úschovny (§ 13 dekretu č. 95/1945 Sb.), u nichž jsou dluhopisy uloženy, odvedou je na výzvu ministerstva financí ve stanovené lhůtě Poštovní spořitelně, která uhradí výkupní cenu v dluhopisech sjednocené státní půjčky.

(3) Devísoví tuzemci, kteří mají své dluhopisy uloženy v cizině a nepřevevou je do tuzemska, jsou povinni v téže lhůtě složit je k výkupu u zahraničního dopisovatele Národní banky Československé pro Poštovní spořitelnu.

(4) Výkupní cenu dluhopisů uvedených v odstavci 1 stanoví ministerstvo financí vyhláškou v Úředním listě.

§ 18.

(1) Devisoví tuzemci (§ 17, odst. 1), kteří jsou vlastníky 6% zahraničních dluhopisů škodových závodů z r. 1930 (dále jen „6% dluhopisy“), jsou povinni dáti si je vykoupiti Poštovní spořitelnou a dbáti při tom pokynů, které k provedení výkupu vydá ministerstvo financí. Úschovny (§ 13 dekretu č. 95/1945 Sb.), u nichž jsou tyto dluhopisy uloženy, odvedou je ve lhůtě jednoho měsíce od vyhlášení tohoto zákona Poštovní spořitelně, jež uhradí výkupní cenu podle ustanovení § 19. Ustanovení § 17, odst. 3 platí při tom obdobně.

(2) Úroky ze 6% dluhopisů, které jsou ve vlastnictví devisových tuzemců, dospělé v letech 1946 až 1948, se vyplácejí v československé měně sazbou 3½% ze jmenovité hodnoty přepočtené při úředním kursu libry sterlingů. Pokud škodovy závody vyplatily z takových dluhopisů na úroky za uvedená léta zálohy ve výši odpovídající ustanovení věty první, jsou tím úroky plně uhrazeny.

§ 19.

(1) Za 6% dluhopisy složené k výkupu podle § 18, odst. 1 vydá Poštovní spořitelna:

- a) za každých 50 £ jmenovité hodnoty 6% dluhopisů anglické tranše s kuponem 1. června 1949 Kčs 10.000 jmenovité hodnoty 3½% sjednocené státní půjčky emise A s úrokem k 16. únoru 1950 a Kčs 75 v hotovosti,
- b) za každých 10 £ (nebo 1.242.137 zlatých franků z roku 1928) jmenovité hodnoty 6% dluhopisů francouzské tranše s kuponem 1. června 1949 Kčs 2.000 jmenovité hodnoty 3½% sjednocené státní půjčky emise A s úrokem k 16. únoru 1950 a Kčs 175 v hotovosti.

(2) Zároveň s plněními uvedenými v odstavci 1 se vyplátí v hotovosti 3½% úrok za dobu od 1. prosince 1948 do 15. února 1949, a to:

- a) Kčs 73.50 na každých 50 £ jmenovité hodnoty 6% dluhopisů anglické tranše,
- b) Kčs 15.90 na každých 10 £ jmenovité hodnoty 6% dluhopisů francouzské tranše.

(3) Za každý chybějící kupon 6% dluhopisů se splatností 1. června 1949 nebo se splatností pozdější je vlastník povinen doplatiti:

- a) Kčs 302.30 za každou £ 1,10,— výplatní hodnoty kuponů anglické tranše,
- b) Kčs 123.70 za každou £ 0,6,— výplatní hodnoty kuponů francouzské tranše.

Část třetí.

Vypořádání některých jiných dluhů.

§ 20.

(1) Ministr financí se zmocňuje, aby za podmínek, které stanoví v dohodě s ministrem dopravy a vyhlásí v Úředním listě, vyměnil za dluhopisy 3% sjednocené státní půjčky, po případě za dluhopisy 3% státní půjčky umořitelné v letech 1960 až 1989, v obou případech s běžným kuponem:

- a) 4(3)% prioritní dluhopisy z r. 1891 a 3(2.25)% prioritní dluhopisy z r. 1893 Duchcovsko-Podmokelské dráhy se všemi dosud nevyplacenými kupony, čímž bude zcela vypořádána výkupní renta za tuto dráhu;
- b) akcie Pražsko-Duchcovské dráhy se všemi dosud nevyplacenými kupony, čímž bude zcela vypořádána výkupní renta za tuto dráhu;
- c) 4(3)% a 4½(3¾)% železniční dlužní úpisy, vydané peněžními ústavami na podkladě dlouhodobých zápůjček železničních; Investiční banka, národní podnik, jakožto právní nástupce těchto peněžních ústavů, vyúčtuje tyto zápůjčky ke dni výměny, do kterého budou také nahrazeny úroky železničních dlužních úpisů, odepíše je až do úhrnné jmenovité částky obíhajících železničních dlužních úpisů s narostlými úroky a za zbytek takto neodepsaný obdrží od státu úhradu v dluhopisech 3% sjednocené státní půjčky jmenovitou hodnotou;
- d) 4(3)% prioritní dluhopisy Košicko-Bohumínské dráhy se všemi dosud nevyplacenými kupony, pokud nebyly již dříve vykoupeny a pokud byly řádně přihlášeny podle dekretu č. 95/1945 Sb., jakož i k majetkovým dávkám.

(2) Použije-li ministr financí zmocnění podle odstavce 1, provede se výměna dluhopisů (akcií) tam uvedených v poměru 100 za 100 jmenovité hodnoty, vyjímajíc 3(2.25)% prioritní dluhopisy Duchcovsko-Podmokelské dráhy z r. 1893, které budou vyměněny v poměru 100 Kčs jmenovité hodnoty prioritních dluhopisů za 75 Kčs jmenovité hodnoty státní půjčky. Vlastníci vyměňovaných dluhopisů

(akcií) nemohou z nich uplatňovati jiných nároků než nárok na výměnu za stanovených podmínek. Zálohami, které byly vyplaceny podle § 20 dekretu č. 95/1945 Sb. na úroky ze železničních dlužních úpisů uvedených v odstavci 1, písm. c), dospělé po 31. prosinci 1945, se považují úroky za příslušnou dobu za vyrovnány; částku, o kterou bylo takto vyplaceno na úrocích méně než by jinak vyplaceno býti mělo, odvede Investiční banka, národní podnik, jako právní nástupce vydatelů těchto železničních úpisů, do státní pokladny.

(3) Ministr financí se zmocňuje, aby za podmínek, které stanoví v dohodě s ministrem dopravy a vyhlásí v Úředním listě, vypořádal vydáním dluhopisů sjednocené státní půjčky, po případě dluhopisů 3% státní půjčky umořitelné v letech 1960 až 1989, i jiné železniční výkupní renty a dluhy než uvedené v odstavci 1, jež stát nebo Československé dráhy, národní podnik, převzaly při zestátnění drah.

(4) Použije-li ministr financí zmocnění podle odstavce 1 nebo 3, provede se výměna neb vypořádání tam uvedené na účet Československých drah, národního podniku v Praze, který bude, dokud nedojde k jinaké úpravě, nahrazovati správě státního dluhu náklady na úrok, úmor a správu dluhopisů použitých k výměně nebo vypořádání.

(5) Dnem, ke kterému se provede výměna podle odstavce 1, písm. b), zaniká akciová společnost „Pražsko-Duchcovská dráha“ bez likvidace a její práva a závazky přecházejí na stát. Na návrh ministerstva dopravy provede příslušný soud výmaz v obchodním rejstříku, odvolaje se na tento zákon.

Část čtvrtá.

Úprava pevně zúročitelných cenných papírů vydaných peněžními ústavy do 31. prosince 1945.

§ 21.

(1) Pevně zúročitelné cenné papíry, vydané peněžními ústavy do 31. prosince 1945 a podléhající přihlašovací povinnosti podle dekretu č. 95/1945 Sb. (dále jen „staré emise“), se zásadně nahradí novými cennými papíry (dále jen „náhradní emise“). Výjimky z této zásady stanoví ministerstvo financí.

(2) Ministerstvo financí stanoví po slyšení dlužníka vyhláškou v Úředním listě veškeré podmínky náhradních emisí, zejména jejich název, úrokovou sazbu, umořovací plán, po

případě dobu oběhu a lhůty, v nichž má býti oběh snižován, případné zvláštní krytí podle příslušných předpisů, a pokud jde o náhradní emise za zástavní listy, znějící na říšské marky, které vydal v době nesvobody ústav „Landesbank und Girozentrale für das Sudetenland“ (nyní Zemská banka a žirové ústředí v likvidaci) v Liberci, také výměnný poměr a dobu, od kdy se z těchto zástavních listů nahradí úrok.

(3) Vyhláškou v Úředním listě může ministerstvo financí po slyšení dlužníka (dlužníků) také stanoviti, že stará emise se nahradí dluhopisy sjednocené státní půjčky, jejichž vlastníkem jest dlužník ze staré emise, nebo že jednotlivé staré emise, vydané tímž dlužníkem, nebo i jednotlivé staré emise, vydané různými dlužníky, se nahradí jednotnou náhradní emisí, a to i když podmínky starých emisí jsou rozdílné nebo mají-li staré emise různé zvláštní krytí.

(4) Na dluhopisy náhradních emisí Investiční banky, národního podniku, se vztahuje ustanovení § 9, odst. 1 zákona ze dne 20. července 1948, č. 183 Sb., o Investiční bance.

§ 22.

(1) Dluhopisy náhradních emisí znějí na doručitele. Úroky z nich se vyplácejí jednou ročně pozadu. Umořují se volným nákupem za kursy stanovené ministerstvem financí, podpůrně též slosováním.

(2) Prostředky potřebné k úmoru dluhopisů náhradních emisí jmenovitou hodnotou jsou dlužníci z těchto emisí povinni chovati pohotově pod dozorem ministerstva financí, které upraví podrobněji hospodaření těmito prostředky. Zejména může ministerstvo financí stanoviti, že prostředky potřebné k úmoru dluhopisů různých náhradních emisí mají býti soustředěny nebo že má býti těchto prostředků použito přechodně jinak než k úmoru dluhopisů náhradní emise, pro kterou jsou určeny. Případná úroková újma, vzešlá dlužníku z náhradní emise odložením nebo neprovedením úmoru, se mu nahradí z úspor, kterých se dosáhne volným nákupem dluhopisů náhradních emisí pod jmenovitou hodnotou; zbytek těchto úspor se odvede do státní pokladny a použije se ho ke snížení státního dluhu.

§ 23.

(1) Pokud ministerstvo financí nestanoví vyhláškou v Úředním listě jinak, uloží se dluhopisy náhradních emisí na vlastníkovu jméno do povinné úschovy u peněžního ústavu, který bude určen za povinné depositní ústředí

pro tyto náhradní emise, a to buď přímo nebo prostřednictvím některého jiného peněžního ústavu.

(2) Po dobu trvání povinné úschovy smí býti s dluhopisy náhradních emisí nakládáno jen v mezích, které stanoví ministerstvo financí směrnicemi vyhlášenými v Úředním listě. Převody mezi živými jsou zpravidla přípustné jen po uvolnění, které bude povolovat podle těchto směrnic peněžní ústav, určený za povinné depositní ústředí pro tyto emise.

(3) Uvolněné dluhopisy náhradních emisí se umoří volným nákupem z prostředků uvedených v § 22, odst. 2.

(4) Povinná úschova dluhopisů náhradních emisí nahrazuje ve všech směrech vázanost, které podléhaly staré dluhopisy podle dekretu č. 95/1945 Sb.

§ 24.

(1) Za podmínek, za kterých se za staré dluhopisy státní vydají podle ustanovení §§ 9 až 11 místo dluhopisů sjednocené státní půjčky dluhopisy 3% státní půjčky umořitelné v letech 1960 až 1989, budou, po případě mohou býti za dluhopisy starých emisí nestátních vydány podle obdoby těchto ustanovení místo dluhopisů náhradních emisí podléhajících povinné úschově volné náhradní dluhopisy.

(2) Volné náhradní dluhopisy vydané podle odstavce 1 smějí býti zúročeny sazbou nejvýše 3%. Ustanovení o náhradních emisích se na ně nevztahují.

(3) Nabyli-li vlastníci starých dluhopisů, za které se mu mají vydati místo dluhopisů náhradních emisí podléhajících povinné úschově volné náhradní dluhopisy, za cenu, která jest nižší než jmenovitá hodnota, jest povinen doplatiti rozdíl mezi jmenovitou hodnotou volných náhradních dluhopisů a nabývací cenou. Rozdíl plyne do státní pokladny a použije se ho ke snížení státního dluhu.

§ 25.

(1) Výměnu starých emisí za náhradní emise provede z moci úřední podle pokynů ministerstva financí Poštovní spořitelna za součinnosti dlužníků ze starých emisí podle obdoby §§ 13 a 14. Vlastníci dluhopisů starých emisí nemohou z nich uplatňovati jiných nároků než nárok na výměnu za podmínek stanovených vyhláškou ministerstva financí v Úředním listě.

(2) Zálohami, které byly vyplaceny na úroky z dluhopisů starých emisí dospělé v době

po 31. prosinci 1945 podle § 20, odst. 1, písm. b) dekretu č. 95/1945 Sb., se považují úroky za příslušnou dobu za vyrovnány. Částku, o kterou bylo takto na úrocích z dluhopisů starých emisí vyplaceno méně, než by jinak vyplaceno býti mělo, odvedou dlužníci ze starých emisí do státní pokladny.

Část pátá.

Ustanovení společná a závěrečná.

§ 26.

(1) O cenných papírech, které podléhaly povinnosti přihlašovací podle oddílu III dekretu č. 95/1945 Sb., lze zahájití umořovací řízení podle zákona ze dne 11. prosince 1934, č. 250 Sb., o umořování listin, jen, dá-li k tomu souhlas ministerstvo financí. Byl-li vyzývací edikt již uveřejněn, vydá se umořovací usnesení jen, prokáže-li návrhové splnění uvedené přihlašovací povinnosti. Soud jej k tomu vybidne zároveň s výzvou podle § 15 zákona č. 250/1934 Sb. Souhlas ministerstva financí k pokračování v řízení nahrazuje takový průkaz.

(2) Při počítání ohlašovací lhůty v umořovacím řízení o cenných papírech, na něž se vztahuje odstavec 1, se pokládá den, od kterého se na cenné papíry druhu, o něž v daném případě jde, a jejich kupony nekonají žádné platy, nikoliv však den dřívější než den 31. prosince 1947, za den splatnosti pohledávky z listiny (§ 11 zákona č. 250/1934 Sb.). K žádosti soudu vydá o tomto dni potvrzení Poštovní spořitelna.

§ 27.

Cenné papíry, které pro nesplnění přihlašovací povinnosti propadly ve prospěch státu podle § 18, odst. 1 dekretu č. 95/1945 Sb., nebyly však odvedeny na účet propadlých cenných papírů, jsou neplatné. Poštovní spořitelna pořídí za součinnosti vydatelů jejich seznam, který může býti uveřejněn v Úředním listě, po případě i v Oznamovateli umořovaných a ztracených listin. Od zavázaného může býti požadováno, aby vydal státu za cenný papír zařazený do seznamu cenný papír náhradní.

§ 28.

(1) Nárok na výplatu jistiny, úrokové premie a výher státních stavebních losů zanikne, nebude-li státní stavební los (obligační nebo výherní list) předložen k výplatě do dne 31. prosince 1949.

(2) Je-li o státních stavebních losech (obligačních a výherních listech) vedeno soudní

umořovací řízení, zanikne nárok na výplatu, nebude-li soudní umořovací usnesení předloženo k výplatě do tří měsíců ode dne, kdy nabylo právní moci; ani v těchto případech však nárok nezanikne dříve než dnem 1. ledna 1950.

§ 29.

(1) Ve vložkách železniční knihy o drahách, jejichž vlastníkem jest stát (železniční správa), vymaže soud, vedoucí železniční knihu, z úřední moci s odvoláním na tento zákon zástavní práva, zapsaná v prvním oddělení listu závad.

(2) O provedeném výmazu zpraví soud jediné ministerstvo dopravy (na Slovensku pověřenectvo dopravy). Doručovat příslušná usnesení hypotekárním věřitelům nebo opatrovníkům pro ně ustanoveným není zapotřebí.

§ 30.

Ministr financí může v dohodě s věcně příslušným ministrem stanoviti nařízením, že ustanovení §§ 21 až 25 zcela nebo zčásti platí obdobně také o pevně zúčitelných cenných papírech, vydaných průmyslovými podniky do 31. prosince 1945, a to bez újmy ustanovení zákona ze dne 11. března 1948, č. 51 Sb., o úpravě některých finančních poměrů národních podniků průmyslových a potravinářských.

§ 31.

Právní jednání, písemnosti a úřední úkony, potřebné k provedení tohoto zákona, jsou osvobozeny od poplatků, daně z obchodu cennými papíry a dávek.

§ 32.

Zrušuje se platnost, po případě použitelnost všech předpisů, které odporují tomuto zákonu, zejména vládního nařízení ze dne 24. února 1943, č. 56 Sb., o úročení některých dlouhodobých zápůjček a o úročení zástavních listů a jiných bankovních dlužních úpisů.

§ 33.

Tento zákon nabývá účinnosti dnem vyhlášení; provede jej ministr financí v dohodě s ministry dopravy a spravedlnosti a ostatními zúčastněnými členy vlády.

Gottwald v. r.
Dr. John v. r.
Zápotočský v. r.
Kabeš v. r.

169.

Zákon

ze dne 16. června 1949
o vojenských újezdech.

Národní shromáždění republiky Československé usneslo se na tomto zákoně:

Oddíl 1.

Zřizování újezdů a jejich územní změny.

§ 1.

(1) Vláda může z území dosavadních obcí, po případě jejich částí, pokud je takových území třeba pro úkoly obrany státu, zřizovat vojenské újezdy (v dalším jen „újezdy“). Na území újezdu vykonává vnitřní správu zvláštní úřad (§ 18). Újezd není právnickou osobou.

(2) Před rozhodnutím o zřízení újezdu si vláda opatří vyjádření zúčastněných místních, okresních a krajských národních výborů.

(3) Hranice újezdu stanoví vláda. S konečnou platností je podrobně vytyčí krajský národní výbor v dohodě s vojenskou správou po slyšení příslušného krajského soudu.

(4) Má-li být zřízen újezd z částí území dvou nebo více okresů, upraví vláda nařízením hranice okresů tak, aby újezd ode dne, kdy jeho zřízení nabude účinnosti, náležel do území jediného okresu.

(5) Má-li být zřízen újezd z částí území dvou nebo více krajů, stanoví ministerstvo vnitřně v dohodě s ministerstvem národní obrany, který z krajských národních výborů provede řízení podle odstavce 3, věty druhé. Vláda upraví nařízením hranice krajů tak, aby újezd ode dne, kdy jeho zřízení nabude účinnosti, náležel do území jediného kraje.

(6) Vláda stanoví úřední název újezdu.

§ 2.

(1) Obce, jejichž území bylo zcela pojato do území újezdu, a komunální podniky těchto obcí zanikají.

(2) Práva a závazky zaniklých obcí a jejich komunálních podniků přecházejí na stát. Kmenové nebo jinak vázané jmění zaniklých obcí se uvolňuje. Na stát rovněž přechází správa ústavů a fondů (nadací) a veřejného statku vykonávaná místními národními výbory těchto obcí. Pokud není v tomto zákoně jinak stanoveno, zůstávají práva třetích osob nedotčena.

(3) Práva zaniklých obcí a jejich komunálních podniků k nemovitostem a vodám na

území újezdu a správa veřejného statku na území újezdu přecházejí do oboru vojenské správy. Vláda stanoví, do kterého oboru státní správy přecházejí ostatní práva i závazky zaniklých obcí a jejich komunálních podniků a správa ústavů a fondů (nadací), kterou vykonávaly místní národní výbory zaniklých obcí.

(4) Zaměstnanci zaniklých obcí a jejich komunálních podniků přecházejí do služeb státu. Jejich pracovní a mzdové poměry se upraví přiměřeně podle vládního nařízení ze dne 7. listopadu 1930, č. 163 Sb., o převzetí zaměstnanců samosprávných korporací do státní služby a o jejich zařazení. Pracovní (služební) a mzdové poměry zaměstnanců v individuálním smluvním služebním poměru a pracovní a mzdové poměry zaměstnanců, na které se vztahují předpisy o řízení státní mzdové politiky, zůstávají však po tomto převodu nezměněny. Odpočivné (zaopatřovací) platy zaměstnanců zaniklých obcí, kteří před zřízením újezdu vstoupili do výslužby, a zaopatřovací platy pozůstalých po zaměstnancích zaniklých obcí, kteří před tímto dnem zemřeli, hradí stát, pokud nepřesahují míru stanovenou v § 212, odst. 1 až 3 zákona ze dne 24. června 1926, č. 103 Sb., o úpravě platových a některých služebních poměrů státních zaměstnanců (platového zákona).

(5) Pro obce, jejichž území bylo jen částečně pojato do území újezdu, a pro jejich komunální podniky platí ustanovení oddílu 3.

§ 3.

(1) Vláda může měnit hranice újezdu, po případě z území újezdu nebo z jeho části zřídit opět obec nebo více obcí. Ustanovení § 1 platí tu obdobně. Je-li do území újezdu zcela pojato území další obce, platí obdobně též ustanovení § 2, odst. 1 až 4.

(2) Zřizuje-li se z území újezdu opět obec, rozhodne vláda, který majetek se z vlastnictví nebo správy státu převede do vlastnictví této obce nebo do správy jejího místního národního výboru, po případě, které nemovitosti se stávají veřejným statkem. Obdobné opatření může vláda učinit i při jiné změně hranic újezdu, při níž se přičleňuje část území újezdu k území sousední obce.

§ 4.

Zřízení újezdu a jeho úřední název, dále zánik obcí nastalý zřízením (rozšířením) újezdu, po případě opětné zřízení obcí z jeho území, a den počátku účinnosti těchto opatření vyhlásí ministerstvo vnitra v Úředním listě.

Oddíl 2.

Pobyt v újezdu.

§ 5.

K pobytu v újezdu se vyžaduje povolení újezdního úřadu (§ 18), který je může kdykoliv odejmout. Z jeho rozhodnutí nelze se odvolat.

§ 6.

(1) Osoby, které v den zřízení (rozšíření) újezdu mají bydliště na jeho území a neobdrží tam povolení k trvalému pobytu, nebo kterým se takové povolení dodatečně odejme, přestěhuje vojenská správa svým nákladem do nového bydliště na území Československé republiky, jež si samy zvolí do tří měsíců poté, co vojenská správa je vyzvala k opuštění újezdu, po případě jim podle své volby nahradí nutné stěhovací výlohy. Neoznámí-li dotčená osoba vojenské správě v uvedené lhůtě své nové bydliště, může vojenská správa na svůj náklad vyklidit její movitý majetek a uložit jej v místě, které sama určí; v takovém případě není povinna straně nahradit stěhovací výlohy.

(2) Osobám, které v důsledku zřízení (rozšíření) újezdu pozbyly na jeho území svého bydliště nebo byly omezeny ve svém výdělečném podnikání, nahradí vojenská správa škodu jim vzniklou i ušlý zisk za dobu, nežli si opatří nové zaměstnání, nejvýše však za šest měsíců. Odmítne-li poškozený přijmout náhradní zaměstnání, které mu nabídla vojenská správa nebo z jejího podnětu jiné odvětví státní správy, ač bylo možno na něm spravedlivě žádat, aby toto náhradní zaměstnání přijal, snižuje se přiměřeně povinnost vojenské správy k náhradě ušlého zisku. Nárok na náhradu škody nebo ušlého zisku lze uplatnit u vojenské správy nejdéle do jednoho roku od zřízení (rozšíření) újezdu (§ 4), a jde-li o osobu, které byl na území újezdu povolen pobyt, nejdéle do jednoho roku od výzvy k opuštění újezdu.

(3) Nedojde-li v případech odstavců 1 a 2 mezi stranami k dohodě, rozhodne na žádost kterékoli z nich okresní národní výbor.

§ 7.

Osobám, které v důsledku zřízení újezdu byly nuceny vzdát se svého dosavadního výdělečného podnikání, přísluší přednost při povolání jiného výdělečného podniku, chtějí-li toto podnikání zahájit v jiném místě. Tím nejsou dotčena přednostní oprávnění založená jinými předpisy.

Oddíl 3.

Nemovitosti a práva na území
újezdu.

§ 8.

(1) Dnem, který stanoví vyhláškou v Úředním listě krajský národní výbor poté, když byly podrobně vytyčeny hranice újezdu, přecházejí do oboru vojenské správy nemovitosti a práva k vodám na území újezdu, náležející státu, čítajíc v to majetek, jehož stát nabyt konfiskací, znárodněním nebo podle předpisů o uspořádání soukromého vlastnictví k půdě.

(2) Dnem stanoveným podle odstavce 1 se zestátnují pro obor vojenské správy nemovitosti a práva k vodám na území újezdu, pokud náležejí jiným osobám nežli státu. Kde se v dalších ustanoveních tohoto zákona mluví o zestátněných nemovitostech a jejich bývalých vlastnících, rozumějí se tím i zestátněná práva k vodám a osoby, jimž tato práva dříve náležela.

(3) Všechna práva třetích osob k nemovitostem a vodám na území újezdu zanikají dnem stanoveným podle odstavce 1 bez rozdílu, zda jsou zapsána ve veřejných knihách či nikoliv.

(4) Ustanovení odstavců 1 až 3 se nevztahují na nemovitosti a práva zapsaná v železničních knihách.

(5) Příslušné ministerstvo se dohodne s ministerstvem národní obrany o tom, jaká zařízení na území újezdu bude vojenská správa udržovat a provozovat z důvodu veřejného zájmu.

§ 9.

O zestátnění podle § 8, odst. 2 vyrozumí vojenská správa dosavadní vlastníky nemovitostí. Vznikne-li spor o předmět a rozsah zestátnění, rozhodne o něm okresní národní výbor.

§ 10.

(1) Nejde-li o nemovitosti svazků lidové správy (§ 13, odst. 1), přísluší za zestátněnou nemovitost náhrada ve výši její obecné ceny podle jejího stavu v den zestátnění, a bylo-li nemovitosti užíváno již před tímto dnem (§ 16), podle jejího stavu v den počátku užívání.

(2) Při určování náhrady se přihlíží též ke škodě, kterou zestátněním utrpí poživatelé, uživatelé, nájemci nebo pachtýři zestátněné nemovitosti a kterou je bývalý vlastník povinen nahradit.

(3) Byla-li zestátněna jen část nemovitosti, přihlédne se při určování náhrady také k tomu, oč se zmenšila hodnota zbylé části nemovitosti po zestátnění.

(4) Při určování náhrady nelze přihlížet ke zvláštním poměrům ani ke zvláštní oblíbě ani k hodnotě, které tato nemovitost nabude zřízením újezdu; zejména nelze přihlížet k poměrům, jež byly způsobeny v úmyslu, aby se jich použilo jako důvodu k žádosti za zvýšení náhrady.

(5) U nemovitostí přidělených (odevzdaných) podle předpisů o rozdělení konfiskovaného majetku nebo přidělených (odevzdaných) z majetku získaného pro účely pozemkových reforem nastupuje na místo obecné ceny jako základ pro určení náhrady cena přidělová (přejímací), je-li nižší než cena obecná. U majetku, který by jinak byl převzat státem podle předpisů o uspořádání soukromého vlastnictví k půdě, vezme se za základ pro určení náhrady cena náhrada, která by příslušela vlastníku podle těchto předpisů (cena přejímací nebo výkupní).

(6) Náhrada se poskytuje zpravidla v hotovosti, avšak lze ji na žádost strany přiznat i též v jiné přiměřené nemovitosti (právu).

(7) Náhrada v jiné přiměřené nemovitosti (právu) se poskytuje především z majetku konfiskovaného nebo získaného pro účely pozemkových reforem; přitom se na osoby, jimž se náhrada takto poskytuje, hledí jako na jiné přednostní uchazeče.

§ 11.

Vojenská správa zahájí s bývalými vlastníky zestátněných nemovitostí jednání o určení způsobu a výše náhrady. Neskončí-li se toto jednání dohodu do šesti měsíců od zestátnění (§ 8, odst. 2), může se kterákoli ze stran obrátit na okresní národní výbor se žádostí o rozhodnutí.

§ 12.

(1) Náhrada za zestátnění je splatná podle dohody, a nedošlo-li k ní, je splatná do šesti měsíců ode dne, kdy rozhodnutí o ní nabylo právní moci.

(2) Neprokáže-li bývalý vlastník zestátněné nemovitosti, že osoby, jejichž práva jsou na nemovitosti zajištěna knihovními zápisy, souhlasí, aby náhrada poskytnutá v penězích byla vyplacena jemu přímo, složí se tato náhrada u knihovního soudu, který ji rozvrhne v nesporném řízení podle zásad exekučního řádu (zákona).

(3) Průkaz uvedený v odstavci 2 se podává listinou, na níž je podpis oprávněné osoby ověřen soudem nebo notářem, nebo veřejnou listinou.

§ 13.

(1) Svazkům lidové správy se neposkytuje náhrada za jejich nemovitosti, zestátněné podle § 8, odst. 2. Toto ustanovení se nevztahuje na jejich komunální podniky.

(2) S osobami, jejichž práva k těmto nemovitostem svazků lidové správy (odstavec 1, věta první) zanikla podle § 8, odst. 3, zahájí vojenská správa jednání o určení způsobu a výše náhrady. Vláda stanoví nařízením, jakým způsobem se zjistí tato práva, při čemž může určit propadnou lhůtu k jejich přihlášení. Stanoví zejména též, jakým způsobem a v jaké míře poskytne stát náhradu za tato práva.

(3) Ustanovení jiných předpisů, podle nichž zanikají nebo se omezují nebo vypořádávají práva k nemovitostem a vodám na území újezdu, zůstávají nedotčena.

§ 14.

(1) Ustanovení § 13, odst. 2 a 3 platí obdobně, pokud jde o zaniklá práva třetích osob (§ 8, odst. 3) k nemovitostem a vodám na území újezdu, jež přešly ze zaniklých obcí a jejich komunálních podniků na stát (§ 2, odst. 2).

(2) Ustanovení § 13, odst. 2 a 3 platí obdobně také, pokud jde o zaniklá práva třetích osob (§ 8, odst. 3) k nemovitostem a vodám na území újezdu, jež náležely státu v den stanovený podle § 8, odst. 1, s výjimkou majetku, jehož stát nabyl konfiskací nebo podle předpisů o uspořádání soukromého vlastnictví k půdě; pokud jde o tento majetek, zůstávají nedotčeny zvláštní předpisy o vypořádání nároků ze závazků náležejících k tomuto majetku.

§ 15.

Vláda stanoví, zda, do jaké míry a jakým způsobem stát poskytne náhradu Fondu národní obnovy nebo Národnímu pozemkovému fondu při ministerstvu zemědělství za majetek, který přejde do oboru vojenské správy podle ustanovení § 8, odst. 1, a dále za nemovitosti (práva), které budou poskytnuty jako věcná náhrada podle § 10, odst. 6 a 7.

§ 16.

Již před zestátněním jsou orgány vojenské správy oprávněny za účelem přípravných prací pro zřízení újezdu vstupovat na všechny potřebné nemovitosti a užívat jich v nutné

míře. Pojmou-li se pak tyto nemovitosti do území újezdu, nepřísluší zvláštní náhrada za jejich užívání. Jinak lze uplatnit u vojenské správy nárok na náhradu za užívání nemovitosti a za způsobenou škodu do jednoho roku ode dne, kdy jí vojenská správa přestala užívat. Nedojde-li mezi stranami k dohodě o této náhradě, rozhodne na žádost kterékoli z nich okresní národní výbor.

Oddíl 4.

Odepsání parcel v újezdu z pozemkových knih.

§ 17.

(1) Nemovitosti (knihovní práva) ležící na území újezdu nejsou s výhradou uvedenou v § 8, odst. 4 předmětem zápisu ve veřejných knihách.

(2) Na návrh vojenské správy odepíše knihovní soud s odvoláním na tento zákon parcely (jejich části) ležící na území újezdu z dosaždní vložky bez závad, zapíše je do seznamu parcel a seznam odevzdá vojenské správě.

(3) Budou-li všechny parcely ve vložce dosud zapsané odepsány do seznamu, vložka se zruší.

(4) Blíží předpisy k provedení ustanovení odstavců 1 až 3 vydá nařízením ministr spravedlnosti v dohodě s ministry financí a národní obrany; při tom se může odchýlit od ustanovení návodu k provedení obecného knihovního zákona a jednacíh řádů pro soudy.

Oddíl 5.

Správa újezdů.

§ 18.

(1) V každém újezdu se zřídí újezdni úřad. V jeho čele je újezdni správce, kterého jmenuje z vyšších důstojníků justiční služby v činné službě a odvolává krajský národní výbor v dohodě s vojenskou správou. Nedojde-li k dohodě, rozhodne ministerstvo vnitra s ministerstvem národní obrany.

(2) Újezdni úřadu přidělí vojenská správa potřebný počet zaměstnanců. Újezdni správce je odpověden za řádnou správu újezdu. Ministerstvo národní obrany vydá v dohodě s ministerstvem vnitra směrnice pro vedení správy újezdni úřadů.

§ 19.

(1) Újezdni úřad plní ve svém obvodu úkoly, které jinak má místní národní výbor.

(2) Vláda může nařízením částečně přenést

- a) úkoly, které jinak má místní národní výbor, s újezdního úřadu na okresní národní výbor,
- b) úkoly, které má okresní národní výbor, na újezdní úřad.

(3) Újezdní úřad je služebně podřízen ministerstvu národní obrany. Bez újmy služební podřízenosti je újezdní úřad při výkonu služby v oboru všeobecné vnitřní správy podřízen týmž orgánům jako místní národní výbor a pro vykonávání této správy platí obdobně příslušné předpisy o místních národních výborech.

§ 20.

Předpisy o obcích a jejich orgánech platí přiměřeně i pro újezdy a jejich orgány.

§ 21.

(1) V újezdech se obecní přírážky, příspěvky, poplatky a dávky nevybírají a naturální plnění nepožadují.

(2) Náklady na správu újezdu i na plnění závazků zaniklých obcí, včetně jejich konkurčních povinností podle předpisů školských a předpisů o církevním jmění, uhrazuje stát (vojenská správa), nebude-li stanoveno jinak podle § 2, odst. 3, věty druhé.

§ 22.

(1) Příslušné ministerstvo může v dohodě s ministerstvem národní obrany stanovit, že vojenské správě přísluší vykonávat na území újezdu hospodářskou nebo správní činnost, jejíž vykonávání by jinak podle obecných předpisů náleželo někomu jinému než vojenské správě nebo národním výborům.

(2) Předpisy, podle nichž je třeba ke změně způsobu použití nemovitostí nebo k jakýmkoliv stavebním změnám zvláštního úředního povolení, se na území újezdu nevztahují.

Oddíl 6.

Berní a poplatkové úlevy.

§ 23.

Nemovitosti ležící na území újezdu jsou osvobozeny od daní a dávek postihujících jejich držbu a výtěžek.

§ 24.

(1) Od poplatků a dávek za úřední úkony ve věcech správních jsou osvobozena právní jed-

nání, písemnosti a úřední úkony, pokud je jich třeba v souvislosti se zřízením újezdu

- a) k úpravě právních poměrů obcí a komunálních podniků zaniklých nebo dotčených zřízením újezdu,
- b) k vypořádání nároků podle tohoto zákona,
- c) ke zřízení věcných práv nahrazujících práva, která zanikla podle § 8, odst. 3, a k jejich zápisu na jiné nemovitosti téhož vlastníka a
- d) k nastoupení nebo započetí provozování zaměstnání (povolání) osob, které zřízením újezdu pozbyly svého bydliště na jeho území nebo byly omezeny ve svém výdělečném podnikání.

(2) Jestliže osoba, která vlastnila nemovitosti na území újezdu, jež byly zestátněny, nabude jiných nemovitostí od státu, je takový převod osvobozen od poplatků, pokud hodnota nově nabytých nemovitostí není větší než hodnota zestátněných nemovitostí (náhrada za tyto nemovitosti poskytnutá). Je-li hodnota nově nabytých nemovitostí větší, je převod podroben poplatku nemovitostnímu jen z rozdílu obou hodnot, a to sazbou podle výše tohoto rozdílu. Až do částky nepřevyšující jednu třetinu hodnoty zestátněných nemovitostí (náhrady za převedené nemovitosti) vyměří se poplatek v poloviční výši.

(3) Ustanovení odstavce 2 platí obdobně pro převody, kterými nejpozději do dvou let ode dne zestátnění nabude osoba, jejíž nemovitosti byly zestátněny, nemovitostí od jiné osoby než od státu.

(4) Převody podle odstavců 2 a 3 jsou osvobozeny také od obecní dávky z přírůstku hodnoty nemovitostí.

(5) Úlevy podle odstavců 1 až 4 se vztahují též na právní jednání, písemnosti a úřední úkony, k nimž došlo před účinností tohoto zákona v souvislosti se zřízením vojenských výcvikových táborů (§ 26, odst. 1).

Oddíl 7.

Všeobecná a přechodná ustanovení

§ 25.

Vojenskou správou podle tohoto zákona se rozumí ministerstvo národní obrany nebo orgán tímto ministerstvem pověřený. Podání ve věcech souvisejících se zřízením újezdu určená vojenské správě lze v každém případě učinit u újezdního úřadu.

§ 26.

(1) Usnesení vlády a usnesení sboru pověřenců o zřízení vojenských výcvikových táborů, k nimž došlo před účinností tohoto zákona, mají účinky usnesení vlády o zřízení újezdů podle tohoto zákona (§ 1, odst. 1).

(2) V případech, kde byla již před účinností tohoto zákona učiněna opatření, jež svým obsahem odpovídají jeho ustanovením, platí za opatření učiněná podle tohoto zákona. Zejména odpadá řízení podle § 1, odst. 3 v případech, kde již před účinností tohoto zákona byly stanoveny a vytyčeny hranice dosavadních vojenských výcvikových táborů.

§ 27.

Osobám dotčeným přípravami provedenými ke zřízení újezdů, s nimiž vojenská správa již před účinností tohoto zákona uzavřela dohodu o náhradě škody jim způsobené, nepřísluší za tutéž škodu další nároky podle § 6.

§ 28.

Tento zákon nabývá účinnosti dnem vyhlášení; provedou jej ministři vnitra a národní obrany v dohodě s ministry financí a spravedlnosti a ostatními zúčastněnými členy vlády.

Gottwald v. r.

Dr. John v. r.

Zápotocký v. r.

arm. gen. Svoboda v. r.

Nosek v. r.

170.

Vládní nařízení

ze dne 12. června 1949

o přechodné úpravě působnosti v oboru státního pensijního (provisního) a úrazového zaopatření.

Vláda republiky Československé nařizuje podle § 1, odst. 1 zákona ze dne 11. května 1949, č. 143 Sb., o změnách v organizaci veřejné správy a v působnosti jejích orgánů:

§ 1.

Působnost ve věcech státního pensijního (provisního) a úrazového zaopatření (§ 2) vykonávají podle dalších ustanovení do konce roku 1949 pensijní oddělení zemských finančních ředitelství v Praze a v Brně a jejich pensijní likvidatury, na Slovensku pověřenectvo financí.

§ 2.

(1) Orgánům veřejné správy uvedeným v § 1 přísluší, pokud v §§ 3 a 9 není stanoveno jinak, veškerá působnost v individuálních věcech pensijního (provisního) zaopatření

a) státních zaměstnanců,

b) bývalých státních zaměstnanců, kteří se stali nebo stanou zaměstnanci národních podniků, aniž pozbyli nebo pozбудou účasti na pensijním zaopatření,

c) duchovních církví a náboženských společností státem uznaných (recipovaných), s výjimkou duchovních, na něž se vztahuje ustanovení § 200 vládního nařízení ze dne 17. července 1928, č. 124 Sb., o úpravě platů duchovenstva,

d) poživatelů odpočivných (zaopatřovacích) platů uvedených v § 40, odst. 2 a § 46, odst. 4 a 5 zákona ze dne 21. prosince 1948, č. 280 Sb., o krajském zřízení,

e) jiných osob, kterým se ze státních prostředků vyplácejí odpočivné (zaopatřovací) platy, a

f) pozůstalých po osobách uvedených pod písmeny a) až e).

(2) Orgány uvedené v § 1 vyplácejí také

a) čestné státní platy podle § 6 dekretu prezidenta republiky ze dne 22. srpna 1945, č. 57 Sb., o platu a o čínovním a reprezentačním přídatku členů vlády,

b) zaopatřovací platy podle § 3, odst. 2 zákona ze dne 6. května 1948, č. 130 Sb., o národních umělcích,

c) peněžitě dávky z úrazového zaopatření zaměstnanců státních podniků (§ 278, odst. 3 zákona ze dne 15. dubna 1948, č. 99 Sb., o národním pojištění),

d) dary a platy (peněse) z milosti (§ 74, odst. 1, č. 10 ústavy) a spravují věci souvisící s požíváním těchto platů (dávek).

(3) U zaměstnanců ve výslužbě nebo na dovolené s čekatelným, po případě u bývalých zaměstnanců, jejichž osobní úřad zanikl, aniž přešla jeho působnost v osobních věcech zaměstnanců na jiný úřad nebo, jde-li o Sloven-

sko, neshoduje-li se jeho místní příslušnost s místní příslušností orgánu uvedeného v § 1, považuje se místně příslušný orgán uvedený v § 1 za poslední osobní úřad těchto zaměstnanců.

§ 3.

(1) Místo orgánů uvedených v § 1 rozhoduje

a) příslušný osobní úřad [u zaměstnanců uvedených v § 2, odst. 1, písm. b) orgán jemu odpovídající] v dohodě s místně příslušným orgánem uvedeným v § 1 za činné služby zaměstnancovy nebo v souvislosti s jeho přeložením do výslužby o věcech volné úvahy; je-li osobním úřadem ústřední úřad, rozhoduje tento úřad v dohodě s ministerstvem financí;

b) příslušný ústřední řád v dohodě s ministerstvem financí o povolení příspěvku na výživu podle § 116 ve spojení s § 98 zákona ze dne 25. ledna 1914, č. 15 ř. z., o služebním poměru státních úředníků a zřízenců (služební pragmatiky), a obdobných předpisů;

c) ministerstvo financí v dohodě s ministerstvem vnitra

1. o věcech vyhrazených ústředním úřadům dekretem presidenta republiky ze dne 17. srpna 1945, č. 53 Sb., o odčinění křivd československým veřejným zaměstnancům,

2. o povolení pozívání odpočivných (zaopatřovacích) platů v cizině, v tomto případě též v dohodě s ministerstvem zahraničních věcí, a o prominutí ztráty odpočivných (zaopatřovacích) platů v důsledku nepovoleného pobytu v cizině;

d) ministerstvo financí

1. o zvýšení odpočivných (zaopatřovacích) platů pro bezmocnost [§ 3 zákona ze dne 23. února 1949, č. 62 Sb., o minimálních veřejných odpočivných (zaopatřovacích) platech a o změně některých ustanovení, upravujících pensijní nároky a vstup do výslužby, jakož i o některých výhodách pro státní zaměstnance],

2. o prominutí zmeškání lhůty podle § 8, odst. 2 dekretu č. 53/1945 Sb., a § 5, odst. 2 zákona ze dne 18. března 1948, č. 65 Sb., o odškodnění a jiných opatřeních pro některé veřejné zaměstnance, kteří byli přeloženi do výslužby, nebo jejichž služební poměr byl rozvázn v době nesvobody.

(2) O prominutí nebo odpisu přeplatků na platech vyplácených orgány uvedenými v § 1

plati příslušné všeobecné předpisy o prominutí (odpisu) pohledávek státu.

(3) Nedotčena zůstává působnost příslušející

a) disciplinárním (kárným) orgánům podle § 98 služební pragmatiky a obdobných předpisů.

b) ústředním úřadům v dohodě s ministerstvy vnitra a financí podle § 12 zákona ze dne 23. února 1949, č. 63 Sb., o úpravě právních poměrů některých veřejných zaměstnanců a příjemců odpočivných (zaopatřovacích) platů, kteří zůstali v době nesvobody na území československé republiky obsazeném cizí mocí.

§ 4.

Pokud se na příjemce platů vyplácených orgány uvedenými v § 1 již nevztahují ustanovení § 151 zákona ze dne 24. června 1926, č. 103 Sb., o úpravě platových a některých služebních poměrů státních zaměstnanců (platového zákona), ve spojení s § 8, odst. 2 a 3 zákona ze dne 20. května 1930, č. 70 Sb., kterými se upravují odpočivné a zaopatřovací platy některých státních a jiných veřejných zaměstnanců a učitelů, jakož i pozůstalých po nich, platí pro opravu nesprávné výměry nebo výplaty jejich platů obdobně uvedená ustanovení platového zákona.

§ 5.

(1) V oboru působnosti uvedené v § 2 je pověřenectvo financí místně příslušné:

a) jde-li o případy zaopatření (§ 2, odst. 1) nastalého přede dnem počátku účinnosti tohoto nařízení nebo o příjemce platů uvedených v § 2, odst. 2, povolených před tímto dnem,

1. pro osoby, které mají v den počátku účinnosti tohoto nařízení bydliště na území Slovenska, po případě nemají-li bydliště, svůj pobyt,

2. pro osoby zdržující se v den počátku účinnosti tohoto nařízení v cizině, kterým jsou jejich platy — jsou-li je oprávněny požívat v cizině — vypláceny úřadem (orgánem) ležícím na území Slovenska, nebo které — zdržují-li se v cizině bez takového oprávnění — měly svoje poslední bydliště (pobyt) v tuzemsku na území Slovenska,

3. pro pozůstalé po osobách uvedených pod č. 1 a 2;

b) v ostatních případech,

1. jde-li o zaopatření uvedené v § 2, odst. 1 a odst. 2, písm. c), pro zaměstnance, jejichž služební působiště (poslední služební působiště) leží na území Slovenska, a pro pozůstalé po nich,

2. jde-li o zaopatřovací platy podle § 3, odst. 2 zákona č. 130/1948 Sb., pro pozůstalé po národních umělcích slovenské národnosti,

3. jde-li o dary a platy (pense) z milosti (§ 74, odst. 1, č. 10 ústavy) udělené se zřetelem k dřívějšímu služebnímu (pracovnímu) poměru, pro osoby, u nichž jsou splněny podmínky uvedené pod č. 1, jde-li o jiné dary a platy (pense) z milosti, pro osoby, které při podání návrhu na udělení takového požitku mají bydliště na území Slovenska, po případě nemají-li bydliště, svůj pobyt.

(2) Pensijní oddělení zemského finančního ředitelství v Brně (jeho pensijní likvidatura) jest místně příslušné pro příjemce odpočivných (zaopatřovacích) platů (§ 2, odst. 1) a platů uvedených v § 2, odst. 2, k jejichž výplatě bylo v den bezprostředně předcházející dni počátku účinnosti tohoto nařízení příslušné toto ředitelství a jeho expositura v Opavě, a pro jejich pozůstalé.

(3) V ostatních případech je v oboru působnosti uvedené v § 2 místně příslušné pensijní oddělení zemského finančního ředitelství v Praze (jeho pensijní likvidatura).

(4) Dnem, který stanoví ministr financí vyhláškou v Úředním listu, přejde působnost pensijního oddělení zemského finančního ředitelství v Brně (jeho pensijní likvidatury), vyplývající z ustanovení odstavce 2, na pensijní oddělení zemského finančního ředitelství v Praze (jeho pensijní likvidaturu).

(5) V jednotlivých odůvodněných případech může ministerstvo financí stanoviti výjimky z ustanovení odstavců 1 až 3.

§ 6.

(1) Do oboru služby u orgánů uvedených v § 1 se podle příslušných předpisů převede nebo přidělí potřebný počet zaměstnanců z osobních stavů úřadů a orgánů vykonávajících dosud působnost uvedenou v § 2. Zaměstnanci přidělení zůstávají v osobním stavu, ze kterého byli přiděleni, a jejich osobní úřad se přidělením nemění. Služebně jsou však i tito zaměstnanci podřízeni přednostovi příslušného orgánu uvedeného v § 1.

(2) Věcných prostředků (zařízení) sloužících dosud u jiných úřadů a orgánů nežli orgánů uvedených v § 1 k obstarávání působnosti uvedené v § 2 se použije k potřebnému vybavení orgánů uvedených v § 1, nestanoví-li ministerstvo financí v dohodě s příslušným ústředním úřadem jinak.

§ 7.

Pensijní fond československých státních drah a Provisní fond poštovních zaměstnanců se zrušují. Nároky zaměstnanců a jejich pozůstalých vyplývající vůči státu z předpisů o těchto fondech, včetně jejich stanov, zůstávají nedotčeny.

§ 8.

(1) Věci, které v den počátku účinnosti tohoto nařízení nebudou vyřízeny dosud příslušnými úřady (orgány), budou vyřízeny orgánem příslušným podle tohoto zákona.

(2) O opravných prostředcích do rozhodnutí úřadů (orgánů) dosud příslušných ve věcech uvedených v § 2, která byla vydána před účinností tohoto nařízení, rozhodne úřad dosud příslušný; není-li jej, ministerstvo financí, jde-li o odvolání, a orgán místně příslušný podle § 5, jde-li o námítky.

§ 9.

Toto nařízení se nevztahuje na pensijní zaopatření vojenských osob a jejich pozůstalých podle zákona o vojenských požitcích zaopatřovacích a na dary a platy (pense) z milosti těchto osob.

§ 10.

Opatření, která učinil v době od 1. ledna 1949 do dne počátku účinnosti tohoto nařízení místo zaniklého osobního úřadu některý jiný orgán a k nimž by podle § 2, odst. 3 byl příslušný orgán uvedený v § 1, se považují za opatření učiněná tímto orgánem.

§ 11.

Toto nařízení nabývá účinnosti patnáctého dne po vyhlášení; provede je ministr financí v dohodě se zúčastněnými členy vlády.

Zápotocký v. r.

Kabeš v. r.

171.

Nařízení ministra vnitra ze dne 7. června 1949,

jímž se vydávají předpisy o služební přísaze, o zkušební době, o propuštění v této době a o povolení k uzavírání sňatků příslušníků Sboru národní bezpečnosti.

Ministr vnitra nařizuje podle § 6 zákona ze dne 21. prosince 1948, č. 286 Sb., o národní bezpečnosti:

§ 1.

Služební přísaha.

(1) Příslušníci Sboru národní bezpečnosti (dále jen „Sbor“) vykonávají při nastoupení služby tuto služební přísahu:

„Já, občan lidově demokratické republiky Československé, přísahám, že budu vždy čestným, statečným, ukázněným a bdělým příslušníkem Sboru národní bezpečnosti, budu přísně zachovávat a střežit služební a státní tajemství a bezpodmínečně plnit uložené mi povinnosti a rozkazy svých velitelů a nadřízených.

Přísahám, že budu do posledního dechu věren a oddán Československé republice, jejímu lidu, lidovědemokratickému zřízení a jejím zákonům, presidentu republiky a vládě.

Přísahám, že budu bránit vždy a všude, mužně a neochvějně, nešetře své krve ani života, bezpečnost státu, bezpečnost všech jeho občanů, lidově demokratické zřízení a revoluční vymoženosti pracujícího lidu, vedeného dělnickou třídou k socialismu.

Jestliže poruším slavnostní přísahu, nechť mne postihne tvrdý trest zákona, obecná nenávisť a opovržení pracujícího lidu.

Tak přísahám.“

(2) Přísaha se vykoná tak, že přísahající opakuje předčítanou přísahu a stvrdí ji podáním ruky tomu, kdo přísahu přijímá. Konají-li příslušníci Sboru přísahu v semknutých útvarcích, platí pro složení přísahy přiměřeně předpisy o výkonu přísahy vojenských jednotek.

(3) Po vykonání přísahy podepíše přísahající písemné znění přísahy opatřené datem, kdy přísaha byla vykonána.

§ 2.

Zkušební doba a propuštění v této době.

(1) Příslušník Sboru se přijímá nejdříve do služebního poměru na zkoušku. Zkušební doba trvá dva roky; jejím účelem je zjistiti, zda příslušník Sboru má potřebnou způsobilost ke službě. Do zkušební doby se započítává doba omluvené nepřítomnosti ve službě, pokud nepřesahuje celkem 3 měsíce.

(2) Nejpozději v posledním pololetí zkušební doby má příslušník Sboru vykonat služební zkoušku. Účelem zkoušky je zjistiti, zda příslušník Sboru má potřebné vědomosti a znalosti pro výkon služby ve Sboru. Nevykoná-li ji včas, prodlužuje se zkušební doba o dobu, o kterou byla zkouška později vykonána.

(3) Ze zvláště závažných důvodů služebních může ministerstvo vnitra nebo jím zmocněný osobní úřad (orgán) zkušební dobu zkrátiti nebo prominouti; z těchže důvodů může prominouti i úspěšný výkon služební zkoušky.

(4) Každý příslušník Sboru se zaváže při vstupu k čtyřleté povinné službě. Do této služby se započítává zkušební doba (odstavec 1). Před uplynutím čtyřleté povinné služby lze žádosti příslušníka Sboru za propuštění vyhověti, jen jsou-li pro to závažné důvody.

(5) Příslušník Sboru se propustí, ukáže-li se za služby na zkoušku (odstavec 1), že není k službě způsobilý, nebo stane-li se tělesně ke službě nezpůsobilým, aniž nabyl nároku na výslužné.

§ 3

Povolení k uzavírání sňatků.

Příslušník Sboru smí uzavřít sňatek, obdržel-li k tomu povolení příslušného velitele.

§ 4.

Toto nařízení nabývá účinnosti dnem 1. ledna 1949.

Zápotocký v. r.

Nosek v. r.